

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 7
al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 22 februarie 2023, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 7
TOTAL DECIZII ADOPTATE: 1
DECIZIA ANEXATĂ: nr. 55

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU
MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO (online), Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI (online), Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA (online)
SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC)
SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ)

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi nu au fost prezentate.

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

1. Cu privire la monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării depuse de Vitalie Grabovski

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a examinat: *Cu privire la monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării depuse de Vitalie Grabovski*

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a anunțat partea deliberativă pe chestiunea examinată, raportul la subiect fiind audiat în ședința publică din 15 februarie 2023.

Înteruperea energiei electrice – de la 11:05 până la 11:08
*Restabilirea conectării online a membrilor CA Larisa Turea, Tatiana Crestenco
și Ruslan Mihalevschi*

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

R. MIHALEVSCHI: Am citit petițiile, materialele, argumentele și dovezile părților, inclusiv cele suplimentare.

În ceea ce privește petiția lui Vitalie Grabovski privind programele audiovizuale din 23 noiembrie 2022, consider că Consiliul Audiovizualului nu poate aplica sancțiuni în temeiul art. 11 alin. (2) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova (CSMA), întrucât nu a fost stabilit faptul încălcării pct. 35 și 36 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

În ceea ce privește pct. 36 din Regulament, sunt de acord cu argumentul „Reforma Art” SRL, potrivit căruia statutul de *învinuit* și *inculpat* se referă la cauze penale. În hotărârea judecătorească pe cauza contravențională împotriva administratorului „Reforma Art” SRL este indicat statutul de *făptuitor* și nu *învinuit* sau *inculpat*. Art. 65 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova prevede clar ce înseamnă *învinuit* și ce înseamnă *inculpat*.

De asemenea, sunt de acord cu argumentele din raportul de monitorizare, realizat de specialiștii Consiliul Audiovizualului, conform cărora Val Butnaru nu a moderat și nu a realizat programele audiovizuale menționate. În opinia mea, autorul petiției și reprezentanta sa interpretează și aplică în mod eronat legislația privind conflictul de interese în acest caz. Norma din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale este clar enunțată și nu are nevoie de careva interpretări.

Prin urmare, pct. 36 din Regulament nu poate fi aplicat în acest caz.

De asemenea, nu poate fi aplicat pct. 35 din Regulament, care prevede clar că se aplică cauzelor penale, în timp ce programul se referă la cazul unei contravenții.

Reprezentantul autorului petiției citează ca argument Hotărârea Judecătorească mun. Chișinău din 2018 în cazul unei contravenții în domeniul legislației muncii, în care este implicată „Reforma Art” SRL. Această decizie în sine nu are nicio legătură cu obiectul petiției și cu procedura administrativă de astăzi. Reprezentanta domnului Vitalie Grabovski a subliniat în această decizie trimiterea Judecătorească Chișinău la decizia Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Ziliberberg contra Moldovei, în special, citatul potrivit căruia acuzarea unei persoane de săvârșirea unei contravenții este echivalentă cu acuzarea de săvârșirea unei infracțiuni penale.

Cu toate acestea, dacă citim decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, devine clar că concluziile acestei instanțe sunt expuse într-un anumit context, și anume în contextul garantării unui cetățean, care a fost sancționat într-un caz de contravenție administrativă, a acelorași drepturi, pe care le-ar fi garantat procedura penală în baza paragrafului 1 al articolului 6 din Convenția Europeană privind Drepturile Omului. Din această decizie a CEDO nu rezultă în niciun fel că de acum înainte, în toată practica juridică, în activitățile organelor de stat pentru aplicarea legislației, se pune un semn de egalitate între *contravenție* și *infracțiune*.

Pct. 35 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale este formulat clar, referindu-se la cauze penale, și nu are nevoie de interpretări suplimentare.

Menționez că, în petiția sa, domnul Vitalie Grabovski solicită utilizarea metodei de interpretare literală a dispozițiilor art. 17 alin. (3) din CSMA, întrucât norma este clar enunțată. De aceea, nu înțeleg de ce, în acest caz, autorul petiției cere o interpretare a legislației în alte cazuri similare.

Aș dori să adaug că pct. 35 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale nu formulează interzicerea programelor audiovizuale, ci prevede limitarea anumitor acțiuni în cadrul acestor programe.

Respectiv, punctele 1 și 2 din petiția lui Vitalie Grabovski nu pot fi satisfăcute.

De asemenea, consider că și prevederile art. 17 alin. (3) din CSMA nu pot fi aplicate, întrucât nu a fost stabilit faptul dezinformării de către serviciul media audiovizual „Jurnal TV”. Am analizat cu atenție înregistrările programelor. În programele audiovizuale menționate în petiții nu se afirmă că domnul Vitalie Grabovski a fost implicat sau figurează în dosare penale sau anchete. Se afirmă doar că el a fost menționat în reportajele „Jurnal TV”, care s-au bazat pe anchete. Din câte știu, în acele reportaje oficialii au confirmat existența anchetelor, dar în legătură cu alți ofițeri de poliție menționați în acele programe.

Respectiv, punctele 3 și 4 din petiție nu pot fi satisfăcute.

Având în vedere inacceptabilitatea cerințelor din primele patru puncte ale petiției, punctul 5 al petiției nu poate fi îndeplinit. E vorba despre cerința de a constata încălcarea alin. (1) al art. 11 din CSMA.

Înteruperea energiei electrice – de la 11:18 până la 11:22
*Restabilirea conectării online a membrilor CA Larisa Turea, Tatiana Crestenco
și Ruslan Mihalevschi*

R. MIHALEVSCHI: Trebuie remarcat faptul că CSMA nu prevede pedepse în temeiul acestui alineat, prin urmare această normă poartă un caracter general. Probabil, legiuitorul nu a stabilit sancțiuni, deoarece alte legi prevăd mecanisme juridice pentru protejarea acestor drepturi.

Concluzia mea este că această petiție, care se referă la programul audiovizual din 23 noiembrie 2022, urmează a fi respinsă.

Ce ține de petițiile cu privire la programele audiovizuale din 28, 29 și 31 iulie, 9 și 13 august 2022, acestea se referă la circumstanțe care au fost deja analizate de Consiliul Audiovizualului la 21 noiembrie 2022 și asupra cărora a fost deja aprobată o decizie. Consiliul Audiovizualului a analizat atunci cerința din petiția bazată pe prevederile art. 11 alin. (2) lit. c) și a stabilit că programele audiovizuale menționate nu sunt interzise de Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

Eu susțin conținutul raportului de monitorizare discutat la ședința trecută.

L. TUREA: Eu sunt totalmente de acord cu dl Ruslan Mihalevschi, ca întotdeauna s-a expus foarte laborios și foarte doc. Am pierdut și eu mult timp ca să văd înregistrările și mi s-au părut foarte irelevante și nu au nicio relație cu activitatea noastră de reglementare a spațiului audiovizual. Sunt de acord să respingem petițiile.

T. CRESTENCO: Eu sunt de aceeași părere că prima petiție corect a fost supusă monitorizării de către DCSMA și că celelalte petiții urmează a fi respinse, pentru că ele au fost deja examinate și nu mai pot fi examinate suplimentar sau repetat.

Ceea ce ține de aplicarea art. 11 *Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale*, acesta este un principiu al CSMA și dl Ruslan Mihalevschi a argumentat foarte bine de ce nu putem să aplicăm sancțiune pe art. 11 alin. (2) coroborat cu pct. 35 și 36 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale. Sunt de acord că *persoana învinuită* în acest caz se referă la o persoană care are calitatea de învinuit conform procedurii penale și nu conform procedurii contravenționale, cum este în cazul Butnaru.

Ceea ce ține de dezinformare: aici nicidecum nu avem dezinformare. M-am uitat și la emisiune, am examinat și raportul de monitorizare, în cadrul programului audiovizual, cu referire la dl Vitalie Grabovski, se menționează următoarele: „*al cărui nume a fost menționat în câteva reportaje la „Jurnal TV”, în baza anchetelor derulate de MAI și Procuratură, acestea investigau presupuse fapte de contrabandă din regiunea transnistreană.*” Deci, nimeni nu-l învinuiește pe dl Grabovski că ar fi implicat în acțiuni de contrabandă, e vorba despre *proces* pe fapte de contrabandă, nicidecum jurnalistul nu a admis dezinformare în acest caz.

Ceea ce ține de noțiunea de *dezinformare*: dacă studiem atent proiectul de lege, care a stat la baza modificării CSMA, ideea și scopul proiectului a fost de a proteja spațiul audiovizualului al Republicii Moldova și la baza aceluși proiect a stat strategia securității naționale a Republicii Moldova. Deci, când a fost introdusă în CSMA, noțiunea de *dezinformare* a avut un alt scop și nu-l văd relevant în cazul petiției dlui Grabovski.

Propunerea mea este ca să fie respinsă cererea.

L. VIȚU-EȘANU: Aveam aceeași observație cu privire la art. 17. Într-adevăr scopul, spiritul acestor modificări sunt legate de securizarea sau, cum e numit în CSMA, *protejarea* spațiului audiovizual național. Nu văd cum ar putea fi aplicat articolul în acest caz.

Absolut de acord că Consiliul Audiovizualului deja a examinat mai multe petiții depuse de dl Grabovski și chiar am sancționat cu avertizare publică „Jurnal TV” atunci când am examinat aceste

petiții, prin urmare nu văd de ce ar trebui să revenim la aceste petiții repetat. Cred că urmează să le conexăm la dosarul administrativ pe care acum îl examinăm.

Pe înregistrările video, care de fapt au fost temeiul, motivul pentru care am suspendat ședința săptămâna trecută și suntem astăzi în această ședință: e vorba de un material care se referă la o ședință de la Curtea de Apel pe un dosar contravențional, acolo se vede o secvență în care reporterul solicită opinia dnei Grabovski, avem și o emisiune, sincer, nu văd cum sunt relevante aceste materiale pentru procedura în care ne aflăm acum.

Prin urmare, voi pleda pentru respingerea petiției.

E. RÎBCA: Mi-am propus să pun în discuție, în contextul acestei spețe, acestui conflict și, în general, în contextul activității Consiliului Audiovizualului, aplicabilitatea pct. 35 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale. La moment, în Regulament avem pct. 35 care prevede următoarele: „În vederea neadmiterii prejudicierii anchetei și a judecării cauzei penale, în cadrul programelor audiovizuale nu se vor admite comentariile și luările de poziție vizavi de cauza respectivă”. Se creează impresia, la prima vedere, că sunt interzise orice discuții în programele audiovizuale ce au ca obiect litigiile în curs de derulare.

Înteruperea energiei electrice – de la 11:33 până la 11:38

Restabilirea conectării online a membrilor CA Larisa Turea, Tatiana Crestenco și Ruslan Mihalevschi

E. RÎBCA: Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat mai multe cauze, în care libertatea de exprimare este în conflict cu dreptul la un proces echitabil și, în consecință, și prezumția de nevinovăție.

În contextul aplicabilității sau inaplicabilității prevederii din pct. 35 al Regulamentului în această speță, urmează a fi luate în considerare criteriile aplicabile în procesul de instituire a unui echilibru just între libertatea de exprimare și alte drepturi protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În circumstanțele prezentei cauze, urmează a fi luat în considerare și criteriul *contribuția la o dezbatere de interes general*.

Publicarea, difuzarea de informații în presă servește interesului public și contribuie la o dezbatere de interes general. Jurisprudența Curții Europene consacră expres, în calitate de chestiuni de interes general, subiectele referitoare la funcționarea justiției. Reamintesc în acest context cauza *Morice împotriva Franței*.

Restricțiile privind libertatea de exprimare, permise de al doilea paragraf al art. 10 *pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești*, nu permit statelor să limiteze toate formele de dezbatere publică privind chestiuni în curs de examinare de către instanțe. A se vedea în acest context cauza *Worm împotriva Austriei*.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, conflictele examinate în instanțele de judecată pot constitui, înainte sau în același timp, subiect de discuții în presă și în societate. Sarcina mijloacelor de informare în masă este de a comunica informații și idei, căreia îi corespunde dreptul publicului de a le primi. A se vedea în acest context cauza *Bedat împotriva Elveției*.

Înteruperea energiei electrice – de la 11:39 până la 11:44

Restabilirea conectării online a membrilor CA Larisa Turea, Tatiana Crestenco și Ruslan Mihalevschi

E. RÎBCA: Potrivit jurisprudenței Curții Europene, reprezentanții mass-media care reflectă procesele penale în curs trebuie să se asigure că nu depășesc limitele stabilite în vederea bunei administrări a justiției și că respectă dreptul persoanei acuzate la prezumția de nevinovăție, indiferent dacă procesul este sau nu al unei personalități publice. A se vedea în acest context cauzele *Du Roy și Malaurie împotriva Franței și Worm împotriva Austriei*.

Înteruperea energiei electrice – la 11:47
*Conectarea online la ședință a membrilor CA Larisa Turea, Tatiana Crestenco și
Ruslan Mihalevschi a fost realizată prin telefon mobil*

Reluarea ședinței – la 11:49

E. RÎBCA: În speța dată constat inaplicabilitatea prevederii pct. 35 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele monitorizării programelor audiovizuale informative „Jurnalul orei 17” și „Jurnalul orei 19” difuzate de serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” la data de 23 noiembrie 2022.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se conexează la dosarul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 349 din 21.11.2022 petițiile lui Vitalie Grabovski din 29 decembrie 2022, care se referă la programele informative difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” la data de 28, 29, 31 iulie și 09, 13 august 2022.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

3. Se respinge petiția lui Vitalie Grabovski din 29 decembrie 2022, care se referă la programele audiovizuale informative din 23 noiembrie 2022.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 55 din 22 februarie 2023 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii ședinței.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Olimpia MORARU